

11-02-2018 Antonius van Padua

+ Welkom op deze zesde zondag door het jaar, carnavalszondag en laatste zondag voor het begin van de veertigdagentijd. Woensdag aanstaande vieren we Aswoensdag, de dag van het askruisje. Dat is bijzonder: het begin van de veertigdaagse vasten valt dit jaar samen met Valentijnsdag. Een ‘wereldlijk’ en een kerkelijk feest, beide gevierd op woensdag 14 februari. Bij het begin van de veertigdagentijd staat as centraal. Het teken van menselijke gebrekkigheid en sterfelijkheid. Bij Valentijnsdag staan leuke cadeautjes centraal, teken van vriendschap. De lezingen van vandaag doen het meest denken aan as – ze spreken over huidvraat en melaatsheid. Maar toch... Vasten en carnaval en het feit dat Aswoensdag en Valentijnsdag elkaar dit jaar toevallig ontmoeten op één datum, geeft aanleiding om in deze eucharistieviering te denken aan de wonderlijke wijze waarop ons bestaan is opgebouwd: leven en dood, goed en kwaad, ziekte en gezondheid. Het eenvoudige gebed dat we nu gaan zingen hoort helemaal thuis in dit mysterie van goed en kwaad: Heer, ontferm U.

Heer, ontferm U - *Lofzang*

Gebed

Eeuwige, wij zijn in de tijd als kwetsbare en sterfelijke mensen. Wek in ons het besef dat wij deel uitmaken van Uw eeuwigheid en zo in U geborgen zijn. Maak ons ontvankelijk voor Uw woord dat U gesproken heeft in Jezus, Uw zoon, onze broeder. Amen.

Leviticus 13: 1-2, 45-46

Marcus 1: 40-45

Overweging

Hoe vaak staan wijzelf en ander mensen in leegte en gemis voor God? We kennen allemaal minstens iemand in onze familie, onder vrienden of in de Antonius van Padua gemeenschap die het op dit moment moeilijk heeft, lichamelijk of geestelijk, door ziekte, door verlies, door conflicten, struikelblokken of kwetsuren, gekweld door onmacht, onbegrip en vertwijfeling. De lezingen van vandaag geven stem aan de ellende waaronder wij gebukt kunnen gaan en het onvermogen om daar bij onszelf of bij anderen iets aan te kunnen doen.

De eerste lezing en de evangeliëlezing zijn in dit opzicht inhoudelijk met elkaar verbonden. Hoe moet je in godsnaam omgaan met allerlei vormen van melaatsheid? Het gaat dan om verschillende ziektebeelden waarvoor men in die tijd heel bang was. Bang voor besmetting, maar ook bang voor rituele onreinheid. Door angst gedreven, sloot men de zieken uit. Zoals we lezen, mochten gezonden hen niet aanraken, ze mochten niet met hen omgaan. En de

zieken zelf moesten zorgen dat men hen al van op grote afstand hoorde aankomen. Tot ver in de christelijke tijden werden melaatsen op die manier in de marge van de samenleving gedwongen. Het is een onwaarschijnlijk grote zegen dat de medische wetenschap vormen van behandeling heeft gevonden en besmettingsgevaar heeft verminderd.

Toch hebben wij nog steeds met kwalen te kampen, die de samenleving er toe drijven mensen uit te sluiten. De taboezone is misschien wel even druk bezet als toen, maar nu met situaties als depressies, verslaving, moedeloosheid, burn-out, eenzaamheid.

De vraag is ook vandaag: hoe te handelen, wat te doen in het contact met zieke en uitgebluste mensen? Ik heb de indruk dat wij daarover kunnen leren door goed te kijken naar het gedrag van Jezus en ons in te leven in de betekenis van Aswoensdag en van Valentijnsdag.

Kijk naar Jezus: in zijn ontmoeting met de melaatse verlegt hij grenzen. Geen spoor van uit de buurt blijven. Integendeel, hij strekt zijn hand uit, raakt de melaatse aan en spreekt met hem. Jezus vervangt afstand door nabijheid. Hij zet vertrouwen tegenover angst. Hoe zouden wij dat ook kunnen? Misschien door te leren van de twee accenten die bij elkaar horen en uitdrukking krijgen in Aswoensdag en Valentijnsdag.

Wie deelneemt aan de Aswoensdagviering, krijgt een askruisje. Wie dat askruisje echt ontvangt, wordt zich meer bewust van eigen menselijke gebrekkigheid en sterfelijkheid. Het bewustzijn zelf tot as weer te keren, creëert een gevoel van solidariteit met alle stervelingen, met alle mensen. Niets menselijke is mij vreemd.

Van Valentijnsdag kunnen wij leren dat die onderlinge herkenning en solidariteit zich kan omzetten in actieve liefde. Je toekeren naar de ander. Een Amerikaans priester zei: 'het is Valentijnsdag in Gods naam. Doe die dingen die liefde oproepen: eet, drink, praat met elkaar.'

Geloof is vertrouwen. Op vermeerdering daarvan is het doen en laten van Jezus gericht. In de traditie van de kerk mogen daarom Aswoensdag en Valentijnsdag samen gaan. Het symbool van de as maakt dit duidelijk. As is een teken van afbraak en van nieuw leven. In vroegere tijden werd met as gewassen: as heeft een reinigende kracht. Ook het afbranden van de stoppels op akkers maakt de grond vruchtbaar. Met as wordt het hoofd van zondaars getekend; as reinigt en geeft kracht tot nieuw leven. De as voor het askruisje is afkomstig van de verbrande palmtakjes uit de paasperiode van het voorgaande jaar. Waar as en Valentijn de richting wijzen, kan het leven zich vernieuwen in toewijding en liefde.

Voorbede

Voor onze Paduagemeenschap, dat wij in liefdevolle zorg voor wie lijden, het vriendelijke gelaat van God zichtbaar maken in deze wereld.

Laat ons zingend bidden.

Voor wie verantwoordelijkheid dragen in de politiek en de gezondheidszorg. Dat in het streven naar efficiëntie en het zorgen voor het gemeenschappelijke belang mensen niet uit de boot vallen.

Laat ons zingend bidden.

Voor de gezinnen en groepen in onze samenleving. Dat door onderlinge verbondenheid en betrokkenheid het vertrouwen en de menselijke warmte blijven groeien tussen de mensen.

Laat ons zingend bidden.

Voor wie onder lijden gebukt gaan, voor wie uitgesloten of vervreemd is geraakt. Dat de zorgende nabijheid van medemensen de eenzaamheid doorbreekt en stappen zet naar genezing.

Laat ons zingend bidden.